

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про припинення конституційного провадження у справі за конституційним зверненням голови правління обслуговуючого кооперативу „Дачно-будівельний кооператив „Беркут-08“ Ускова Івана Івановича щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 118 Земельного кодексу України у взаємозв'язку з положеннями статей 15, 16 Закону України „Про кооперацію“, статті 237 Цивільного кодексу України, поняття „населений пункт“, яке міститься в пункті „ж“ частини другої статті 25 Закону України „Про землеустрій“ та частині четвертій статті 173 Земельного кодексу України, статей 152, 155 Земельного кодексу України

м. К и ї в
10 липня 2014 року
№ 12-уп/2014

Справа № 1-4/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Шишкіна Віктора Івановича – головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни – доповідача,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним зверненням голови правління обслуговуючого кооперативу „Дачно-будівельний кооператив „Беркут-08“ Ускова Івана Івановича (далі – Голова правління

кооперативу) щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 118 Земельного кодексу України (далі – Кодекс) у взаємозв'язку з положеннями статей 15, 16 Закону України „Про кооперацію“ від 10 липня 2003 року № 1087–IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35) (далі – Закон № 1087), статті 237 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), поняття „населений пункт“, яке міститься в пункті „ж“ частини другої статті 25 Закону України „Про землеустрій“ від 22 травня 2003 року № 858–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282) з наступними змінами (далі – Закон № 858) та частині четвертій (за конституційним зверненням – частині третій) статті 173 Кодексу, статей 152, 155 Кодексу.

Заслухавши суддю-доповідача Шапталу Н.К. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Голова правління кооперативу звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення:

– положень частини шостої статті 118 Кодексу у взаємозв'язку з положеннями статей 15, 16 Закону № 1087, статті 237 ЦК України в аспекті питання, чи є обов'язковим персональне (особисте) звернення громадян, які зацікавлені в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності у межах норм безоплатної приватизації, до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, чи з таким клопотанням може звернутися представник, уповноважений на це відповідно до законодавства;

– поняття „населений пункт“, яке міститься в пункті „ж“ частини другої статті 25 Закону № 858 та частині четвертій статті 173 Кодексу, в аспекті того, чи є воно тотожним поняттю „адміністративно-територіальна одиниця“;

– положень статей 152, 155 Кодексу стосовно того, чи йдеться в них про акт як рішення органу державної влади або органу місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки із земель державної або комунальної власності у власність або користування громадянам та юридичним особам чи як про державний акт на право власності на земельну ділянку (свідоцтво на право власності), виданий на підставі акта органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, та чи є необхідною передумовою визнання недійсним державного акта на право власності на земельну ділянку або документа, яким посвідчується державна реєстрація права власності на нерухоме майно, визнання недійсним рішення органу державної влади або органу місцевого самоврядування про передачу майна у власність особи, якщо підставою позову є тільки твердження про незаконність такого рішення.

Необхідність в офіційному тлумаченні наведених положень Голова правління кооперативу обґрунтовує неоднозначним їх застосуванням судами України, які, на його думку, по-різному вирішують питання обов'язковості особистого звернення громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо приватизації індивідуальної дачної кооперативної земельної ділянки, неоднаково розуміють поняття „акт“: в одних випадках як рішення органу державної влади або органу місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у власність, в інших – як державний акт на право власності, виданий державним реєстратором на підставі рішення (акта) органу державної влади або органу місцевого самоврядування, та по-різному вирішують питання тотожності понять „адміністративно-територіальна одиниця“ і „населений пункт“. На підтвердження різної судової практики до конституційного звернення долучено копії судових рішень.

2. Перша колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 12 листопада 2013 року відкрила конституційне провадження у цій справі.

3. У процесі розгляду справи Конституційний Суд України дійшов висновку, що конституційне провадження у справі підлягає припиненню з огляду на таке.

3.1. Голова правління кооперативу звернувся до Конституційного Суду України як особа, що представляє інтереси цього кооперативу, проте документів на підтвердження свого права на таке звернення він не надав.

Як неодноразово зазначав Конституційний Суд України, законодавець, визначивши коло суб'єктів права на конституційне звернення, не передбачив передачі цього права іншим особам, а тому коли таке право належить колегіальному органу, його керівник, без відповідного документа, не має права від імені цього органу особисто звертатися до Конституційного Суду України, тобто не є належним суб'єктом такого звернення (ухвали від 14 березня 2007 року № 18-у/2007, від 19 травня 2009 року № 27-у/2009, від 29 січня 2013 року № 2-у/2013).

Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України конституційне звернення може бути внесене особою, яка є суб'єктом відповідних правовідносин та має підстави стверджувати про порушення або можливість порушення її конституційних прав і свобод внаслідок неоднозначного застосування норм Конституції або законів України судами України, іншими органами державної влади, а тому прагне отримати офіційну інтерпретацію норм, які регулюють такі відносини, з метою забезпечення реалізації чи захисту своїх прав та свобод (ухвали від 31 травня 2011 року № 15-у/2011, від 8 жовтня 2013 року № 46-у/2013, від 28 січня 2014 року № 10-у/2014).

Отже, автор клопотання не має встановленого Конституцією України та Законом України „Про Конституційний Суд України“ права на конституційне звернення, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 1 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – відсутність встановленого Конституцією України, цим законом права на конституційне звернення.

3.2. Необхідність офіційного тлумачення поняття „населений пункт“, яке міститься у пункті „ж“ частини другої статті 25 Закону № 858 та частині четвертій статті 173 Кодексу, в аспекті його тотожності з поняттям „адміністративно-територіальна одиниця“ Голова правління кооперативу обґрунтовує законодавчою неврегульованістю цього питання.

Конституційний Суд України в ухвалах від 24 червня 2009 року № 34-у/2009, від 18 травня 2010 року № 33-у/2010 наголошував, що заповнення прогалін у законах має здійснювати законодавець внесенням до них змін та доповнень, а не Конституційний Суд України шляхом офіційного тлумачення законів України або їх окремих положень.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі відповідно до пункту 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

Таким чином, конституційне провадження у справі підлягає припиненню згідно з пунктом 1 § 51 Регламенту Конституційного Суду України на підставі пунктів 1, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 42, 45, 51, 52, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, пунктом 1 § 51 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Припинити конституційне провадження у справі за конституційним зверненням голови правління обслуговуючого кооперативу „Дачно-будівельний кооператив „Беркут-08“ Ускова Івана Івановича щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 118 Земельного кодексу України у взаємозв'язку з положеннями статей 15, 16 Закону України „Про кооперацію“ від 10 липня 2003 року № 1087–IV, статті 237 Цивільного кодексу України, поняття „населений пункт“, яке міститься в пункті „ж“

частини другої статті 25 Закону України „Про землеустрій“ від 22 травня 2003 року № 858–IV з наступними змінами та частині четвертій статті 173 Земельного кодексу України, статей 152, 155 Земельного кодексу України на підставі пунктів 1, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – відсутність встановленого Конституцією України, цим законом права на конституційне звернення; неповідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ